

OBSAH

I. Právna zodpovednosť lekára (K. Gerecik) (I. Hatiar)	1. Právne základiny a očkovanie lekára
II. Zdravotnícka etatistika (V. Šulcová)	1. Práce s tabuľkami a grafmi
III. Štatistika chorobnosti obyvateľstva (M. Šulcová)	2. Práce s tabuľkami a grafmi
IV. Štatistika zdravotníckych organizácií (M. Šulcová)	3. Práce s tabuľkami a grafmi
V. Spoločné, biežopodobné a súvisejúce názvoslovia	II. Súvisejúce názvoslovia
Právna zodpovednosť lekára (K. Gerecik) (I. Hatiar)	
I. Právne základiny a očkovanie lekára	
II. Základné právno-technické ustanovenia	
III. Ako využiť právne ustanovenia v praxi	
IV. Ako využiť právne ustanovenia v očkovacom procese	
V. Ako využiť právne ustanovenia v dobrovoľníckej činnosti	
VI. Znalecké koname	
VŠEOBECNÁ ČASŤ	
Stratégia Svetovej zdravotníckej organizácie Zdravie pre všetkých do roku 2000 (L. Baldalík)	
Národný program podpory zdravia SR (M. Šulcová)	
Úvod do biomedicínskej etiky (V. Krčmér)	
Slovenská lekárska komora (F. Makai, V. Savčenko)	
Zdravotná výchova v lekárskej činnosti (J. Beniaková)	
I. Význam zdravotnej výchovy	
II. Metódy, formy a prostriedky zdravotnej výchovy v práci lekárov v oblasti primárnej starostlivosti	
III. Zdravotnovýchovná práca v ambulantných a nemocničných zariadeniach	
IV. Organizačné zabezpečenie zdravotnej výchovy	
Poskytovanie starostlivosti chronicky chorým a starým občanom (Š. Litomérický)	
I. Zdravotná starostlivosť	
1. Ambulantná starostlivosť	
2. Ústavná starostlivosť	
3. Diferencovaná starostlivosť	
II. Sebestačnosť a závislosť	
III. Rizikový starý človek	
IV. Sociálna starostlivosť	
1. Stravovanie	
2. Bývanie	
V. Starý človek a jeho rodina	
VI. Hmotné zabezpečenie	
Liečebný poriadok (I. Hatiar)	
I. Rozsah poskytovania potrebnej zdravotníckej starostlivosti	
II. Podmienky a spôsob poskytovania potrebnej zdravotníckej starostlivosti	
1. Poskytovanie potrebnej zdravotníckej starostlivosti	
2. Odmiestnutie prevzatia poistenca do zdravotníckej starostlivosti	
3. Poskytovanie základnej a ďalšej odbornej ambulantnej starostlivosti	
4. Poskytovanie kúpeľnej starostlivosti	
III. Poskytovanie liečiv, zdravotníckych pomôcok a zdravotníckych potrieb	
IV. Doprava a náhrada cestovných nákladov	
V. Dočasná pracovná neschopnosť	

VII. Liečenie poistencov v cudzine a liečenie cudzincov	56
1. Liečenie v cudzine	56
2. Liečenie cudzincov	57
VII. Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia	57
 Kúpeľná starostlivosť (I. Hatiar)	57
I. Navrhovanie kúpeľnej starostlivosti	58
II. Vystavovanie a overovanie návrhov na kúpeľnú starostlivosť na termíno- vané poukazy	58
III. Vystavovanie a potvrdzovanie návrhov na kúpeľnú starostlivosť na pred- volanie	59
IV. Kúpeľná starostlivosť o deti	62
V. Kúpeľná starostlivosť poskytovaná za plnú úhradu liečebných nákladov	63
VI. Ambulantná kúpeľná starostlivosť	63
VII. Poskytovanie kúpeľnej starostlivosti pracujúcim na rizikových prac- viskách	63
VIII. Kúpeľná starostlivosť pre pracujúcich vybraných oblastí	63
IX. Kúpeľná starostlivosť v ozbrojených silach a Zbore, nápravnej výchovy SR, ich rodinných príslušníkov a dôchodcov	63
X. Smernice Ministerstva zdravotníctva SR, ktorými sa vydáva zoznam cho- rôb, pri ktorých možno poskytnúť kúpeľnú starostlivosť	64
XI. Indikačný zoznam na kúpeľnú starostlivosť o dospelých a dorastaj- coch	66
XII. Indikačný zoznam na kúpeľnú starostlivosť o deti	110
 Oblasťovacia povinnosť lekára (K. Gecík)	123
I. Hlášenie súvisiace s ukončením gravitity	123
II. Hlášenie o úmrтí osôb	124
III. Hlášenie prenosných chorôb	124
IV. Hlášenie zhubných nádorov	126
V. Hlášenie vrodených vývojových chýb	126
VI. Hlášenie chorôb z povolania, profesionálnych otráv a iných poškodení na zdraví	126
VII. Hlášenie alkoholizmu a iných toxikomanií	130
VIII. Hlášenie dokonanej samovraždy a samovražedného pokusu	131
IX. Hlášenie pri priatíj chorého do ústavnej starostlivosti	131
X. Hlášenie pri podezrení z prečinu alebo trestného činu	131
 O súdnolekárskej expertíze (M. Kováč)	132
I. Súdnolekárské úkony a postavenie lekára pri objektivizácii faktov pre potrebu práva	132
II. Obhliadka a pitva mŕtvoly	135
III. Niektoré dôležité úkony pri vyšetrovaní a posudzovaní živých osôb v súdnom konaní	139
IV. Odber a posielanie biologického materiálu pri podezrení na otravu	142
V. Vitalné reakcie	145
 Štatistika v medicíne a zdravotníctve (M. Vašková)	147
I. Postavenie a poslanie zdravotníckej štatistiky	147
II. Štatistické zistovanie	148
III. Štatistické triedenie, tabularizácia výsledkov a grafické metódy	149
IV. Metódy popisnej štatistiky	150
 V. Testovanie štatistických hypotéz	150
VI. Zdravotnícka štatistika	151
1. Štatistika chorobnosti obyvateľstva	151
2. Štatistika zdravotníckych služieb	152
 Právna zodpovednosť lekára (K. Gecík)	153
I. Predpoklady vzniku právnej zodpovednosti	153
II. Základné povinnosti lekára	153
III. Majetková zodpovednosť lekára	154
IV. Nemajetková zodpovednosť lekára	154
V. Posudzovanie právnej zodpovednosti lekára	155
VI. Znalecké konanie	155
 Úlohy a spolupráca SČK a zdravotníckych pracovníkov (I. Hatiar)	155
 Zásady ochrany a tvorby životného a pracovného prostredia (L. Rosival)	157
 I. Úsek preventívneho pracovného lekárstva	160
1. Základná a kontrolná prehliadka závodu (prevádzky)	160
2. Hygienické normy z hľadiska hygieny preventívneho pracovného le- kárstva	161
II. Bežný hygienický dozor na úseku hygieny výživy	162
1. Posúdenie zariadenia spoločného stravovania	162
2. Posúdenie energetickej a biologickej hodnoty stravy	163
III. Úsek hygieny detí a dorastu	163
1. Hygienické posúdenie školy, jasiel a materskej školy	163
2. Hygienické zásady pre rozsazdovanie žiakov	163
3. Somatometrické vyšetroenie detí	164
IV. Úsek hygieny životného prostredia	164
1. Vyšetroenie miestnych pomerov zdroja pitnej vody, odber vzorky a úprava vody	164
2. Hygienické normy pre pitnú vodu	165
3. Hygienické normy najvyššie prípustných koncentrácií škodlivín v ovzduší	165
4. Hygienické hodnotenie bytu	165
V. Hygienické posúdenie oddelení liečebno-preventívneho zariadenia	166
 Problematika nozokomiálnych nárazov (F. Schulz)	167
 Všeobecné zásady boja proti infekčným chorobám (E. Kmety)	170
 Dekontaminácia (E. Kmety)	172
I. Dezinfekcia a sterilizácia	172
1. Fyzikálne metódy dezinfekcie a sterilizácie	173
2. Chemické dezinfekčné prostriedky	173
II. Dezinsekcia	175
III. Deratizácia	176
 Specifická profilaxia (E. Kmety)	177
I. Pasívna imunizácia	177
1. Séroprofilaxia	177

2. Profylaxia ľudskými imunoglobulínmi	178
II. Aktívna imunizácia	179
Prvá pomoc pri úrazoch (M. Brix)	186
I. Všeobecné pravidlá poskytovania prvej pomoci	187
II. Prvá pomoc pri jednotlivých druhoch poranení	188
Organizácia protiurazového boja (M. Brix)	188
Kardiopulmonálna resuscitácia (M. Májek)	190
I. Indikácia základnej kardiopulmonálnej resuscitácie	190
1. Zastavenie dýchania	190
2. Zastavenie srdca	190
II. Diagnostika a postupy základnej kardiopulmonálnej resuscitácie	191
III. Medikamentózna liečba pri kardiopulmonálnej resuscitácii	204
IV. Elektrická liečba porúch srdcového rytmu	208
V. Základné medicínsko-právne aspekty pri KPR	212
Antibiotiká (K. Pašteková)	213
I. Penicilíny	222
II. Cefalosporiny	225
III. Aminoglykózidy	226
IV. Tetracyklíny	228
V. Chloramfenikol	228
VI. Makrolídové antibiotiká	229
VII. Linkomycinové antibiotiká	229
VIII. Peptidovité antibiotiká	230
IX. Chinolóny	230
X. Antibiotiká so špeciálnym použitím	231
XI. Antimykotiká	232
Antimikróbne chemoterapeutiká (K. Pašteková)	233
I. Sulfónamidy	233
II. Ostatné chemoterapeutiká s antimikróbnym účinkom	235
Psychofarmakoterapia (O. Tesárová)	237
I. Rozdelenie psychofarmák	238
II. Používanie psychofarmák v praxi	248
1. Neuroleptiká	248
2. Trankvilizerí	250
3. Antidepresíva	252
4. Psychostimulanciá	254
5. Niektoré indikácie liečby psychofarmákami a kombinácie psychofarmámkami	254
Farmakoterapia počas gravidity, pôrodu a laktácie (A. Pontuch, A. Bárdos)	256
Farmakoterapia bolesti (D. Orolin)	258
I. Fyziológia bolesti	258
II. Bolesť ako chorobný stav	260
III. Farmakoterapia bolesti	261

Antikoagulačná a trombolytická liečba (A. Hromec)	264
I. Antikoagulačná liečba	265
1. Antitrombotiká s antikoagulačným účinkom	265
2. Antitrombotiká s antitrombocytovým účinkom	268
3. Defibrinujúce látky	268
II. Trombolytická (fibrinolytická) liečba	269
III. Injekčné liečivo na trombolyzu a fibrinolýzu	380
Hormónalná terapia (P. Hnilica, V. Blazakovič)	270
I. Využitie hormónov a ich derivátov vo farmakoterapii	271
II. Farmakoterapia glukokortikoidmi a ich derivátmi	273
1. Všeobecné indikácie terapie kortizonoidmi	274
2. Nežiaduce účinky a komplikácie kortikoterapie	275
III. Farmakoterapia androgénmi, estrogénmi a ich derivátmi	277
IV. Hormonálna terapia v gynekológii a pôrodnictve (A. Bárdos)	279
1. Hlavné zásady hormonálnej terapie v gynekológii	280
2. Terapia estrogénmi	280
3. Terapia gestagénmi	281
4. Terapia androgénmi	282
5. Terapia gonadotropínnimi	283
6. Antiestrogény, antiandrogény, bromokryptína	284
7. Terapia kombinovanými hormonálnymi prípravkami	284
Transfuziología (M. Hrubíško)	285
I. Starostlivosť o darcov krvi	286
II. Transfuzné prípravky a krvné deriváty	287
III. Biologická hodnota transfuzných prípravkov	289
IV. Zaobchádzanie s transfuznými prípravkami	290
V. Indikácie transfúzie krví a výber transfúzneho prípravku	290
1. Strata krvi	291
2. Šok	292
3. Krvná choroby	293
4. Hypoproteinémia	293
5. Ostatné indikácie hemoterapie	296
6. Kontraindikácie transfúzie	296
VI. Zabezpečenie kompatibilnej transfúzie	296
1. Odber krvi na predtransfuzné vyšetrenie	297
2. Vyšetrenie krvnej skupiny A, B, 0, AB a nepravidelných protílátok	298
3. Vyšetrenie príslušnosti k systému Rh	300
4. Krízna skúška	300
VII. Spôsoby transfúzie krvi	301
VIII. Potransfuzné reakcie a komplikácie	302
1. Pyretické reakcie	302
2. Alergické reakcie	302
3. Hemolytická potransfuzná reakcia a jej komplikácie	302
4. Bakteriálnotoxicke reakcie a komplikácie	303
5. Kardiovaskulárna reakcia	303
6. Ostatné reakcie a komplikácie	304
Imunologické minimum (Š. Nyulassy)	304
I. Základné pojmy	304
II. Imunitné mechanizmy v patogenéze	307

I. Protiinfekčná imunita	308
II. Protinádorová imunita	309
III. Transplantačná imunita	310
IV. Imunodeficientné stavby	311
V. Autoimunita	311
VI. Alergia	312
VII. Imunoproliferatívne ochorenia	312
VIII. Aloimunizácia a xenoinmunizácia	313
III. Modulácia imunitnej odpovede	313
IV. Vyšetrenie stavu imunity	314
Zhubné nádory (I. Kozá)	315
I. Výskyt zhubných nádorov	315
II. Prevencia zhubných nádorov	316
III. Diagnóza zhubných nádorov	317
IV. Liečba zhubných nádorov	318
Nádorové markery (J. Kaušitz)	322
Racionálna výživa (L. Rosival)	323
I. Kritériá správnej výživy	323
II. Ochranná výživa pracujúcich v priemysle	332
III. Výživa športovcov	332
Dietný systém pre nemocnice (R. Šimonečík)	332
I. Základná diéta	335
II. Speciálne diéty	345
III. Standardizované diéty	346
Regulácia koncepcie (A. Bárdos, A. Pontuch)	348
I. Antikoncepcia	348
II. Metódy antikoncepcie	349
Novorodené dieťa (M. Šašinka)	352
Rast a vývin dieťaťa (M. Šašinka)	356
I. Rast dieťaťa	357
II. Psychomotorický, emočný a psychosociálny vývin dieťaťa	363
Výživa dojčata (M. Šašinka)	365
I. Pripredzená výživa dojčata	365
II. Prirkrovanie	368
III. Umelá výživa	368
IV. Odstavovanie	368
Dojčenská úmrtnosť (M. Šašinka)	371
Dorastové lekárstvo (M. Šašinka)	373
Gynekológia detského a dospeívajúceho veku (A. Pontuch, A. Bárdos)	376

Zdravotná starostlivosť o deti v rekreačných zariadeniach (E. Černá)	377
Vývin chrupu (J. Ležovič)	378
Základy diagnostickej a terapeutickej techniky (A. Kováč)	379
I. Injekcie	380
II. Vnútrozilová kvapková infúzia	381
III. Venepunkcia	381
IV. Punkcie	381
V. Výplachy	383
VI. Cievkovanie	384
Malé laboratórium (R. Dzúrik)	385
I. Vyšetrenie moču	385
II. Vyšetrenie žalúdočnej stavy	389
III. Vyšetrenie stolice	390
IV. Bakteriologicke farbenie náterov	390
V. Základné hematologické vyšetrenie (A. Vahánčík)	391
VI. Vyšetrenie cerebrospinalného likvoru (D. Orolin)	393
Dialýza (A. Kováč)	402
I. Hemodialýza	402
II. Peritoneálna dialýza	403
III. Hemofiltrácia	403
IV. Plazmaferéza	403
Transplantácia obličiek (V. Zvara, J. Řezníček)	403
Dávkovanie liečív pri obmedzenej funkcií obličeí (R. Dzúrik)	405
Príprava na vyšetrenie zobrazovacou technikou (P. Bořuta)	407
Kardiologické minimum (J. Hluchý)	410
I. Anamnéza	410
II. Fyzikálne vyšetrenie	410
III. Röntgenové vyšetrenie	415
IV. Fonokardiografické a polygrafické vyšetrenie	417
V. Elektrokardiografia	417
Funkčné vyšetrenie plúc (M. Mayer)	426
I. Ventilácia	426
II. Difúzia plynov	435
III. Pľúcna cirkulácia	435
IV. Hodnoty krvných plynov a acidobázickej rovnováhy v artériovej krvi	436
V. Význam funkčného vyšetrenia plúc	438
Klinická genetika (M. Lukáčová, V. Izakovič)	438
I. Hmotná podstata dedičnosti	438
II. Genetické choroby a ich triedenie	445
III. Osobitosti diagnostiky, terapie a prevencie genetických chorôb	450

Počítačová technika v zdravotníctve (M. Rusnák)	457
Zdravotnícka problematika hromadných zdravotníckych strát	461
I. Charakteristika hromadných strát (Š. Petrovič, J. Urbaník)	461
II. Základné zdravotnícke opatrenia	465
III. Likvidácia následkov postihnutia obyvateľstva ionizujúcim žiareniom (Š. Hupka)	468
Duševná hygiena (O. Tesařová)	469
Psychológia chorého (O. Tesařová)	470
Prvá pomoc v psychiatrii (O. Tesařová)	472
MEDZINÁRODNÁ KLASIFIKÁCIA CHORÔB	475
Zoznam trojmiestnych položiek	477
I. Infekčné a parazitárne choroby	477
II. Nádory	482
III. Choroby krvi a krvotvorných orgánov a niektoré poruchy imunitných mechanizmov	486
IV. Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok	487
V. Duševné poruchy a poruchy správania	489
VI. Choroby nervového systému	491
VII. Choroby oka a jeho adnexov	494
VIII. Choroby ucha a hlávkového výbežku	495
IX. Choroby obejovej sústavy	496
X. Choroby dýchacej sústavy	498
XI. Choroby tráviacej sústavy	500
XII. Choroby kože a podkožného tkaniva	502
XIII. Choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva	504
XIV. Choroby močovej a pohlavnnej sústavy	507
XV. Tehotnosť, pôrod a šestonedelie	509
XVI. Niektoré choroby vznikajúce v perinatálnej període	512
XVII. Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie	514
XVIII. Subjektívne a objektívne príznaky, abnormálne, klinické a laboratórne nálezy nezatriedené inde	516
XIX. Poranenia, otravy a niektoré iné následky vonkajších príčin	519
XX. Vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti	525
XXI. Faktory ovplyvňujúce zdravotný stav a styk so zdravotníckymi službami	536
Všeobecné tabuľky vo vzťahu k medicíne (D. Dieška, E. Gočár, P. Hnilica, J. Holan, J. Hružík, V. Izakovič, M. VI Mayer, R. Menkyna, E. Slugeňová)	539